

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Remiss av betänkandet Skatt på engångsartiklar (SOU 2020:48)

Fi2020/03342

1 Sammanfattning

Skatteverket har inga invändningar mot att en skatt på engångsartiklar införs. Dock har Skatteverket följande synpunkter på det remitterade förslaget.

Skatteverket anser att skattens utformning med en hög skattenivå i förhållande till ett lågt varuvärde kan leda till skatteundandraganden. Skatteverket anser också att förslaget har en oklar effekt på miljö och resurseffektivitet samt att det kan innebära stora svårigheter att redan inom två år från införandet genomföra den utvärdering av skatten som betänkandet förslår. Dessutom föreslås en justering av bestämmelsen om undantag från skattskyldighet vid införsel och import.

Förslaget medför en engångskostnad om cirka 4 200 000 kronor samt en löpande årlig kostnad om cirka 2 000 000 kronor.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 Undantag från skattskyldighetens inträde vid införsel, mottagande och import i ringa omfattning (9 § och avsnitt 8.8.1)

Det föreslås en tröskelregel som innebär att införsel, mottagande och import av skattepliktiga varor som vid varje tillfälle inte överstiger 40 stycken engångsartiklar undantas från skattskyldighet. Skatteverket noterar att en förpackning engångsmuggar i detaljhandeln ofta kan innehålla ca 80 – 100 stycken muggar. Det är önskvärt att undantaget anpassas så det omfattar en förpackning av denna ofta förekommande storlek.

2.2 Samhällsekonomisk effektivitet och konsekvensanalys (utredningens avsnitt 6.4 och 6.6)

Utredningen har i avsnitt 6.4 dragit slutsatsen att en differentiering utifrån plastens ursprung inte är möjlig. Skatteverket anser att utredningen inte tillräckligt har belyst effekten av denna slutsats. Den valda utformningen där skatten föreslås vara lika för alla typer av plaster oavsett kemiska egenskaper medför att skatten ger en oklar miljöeffekt eftersom det inte finns några incitament att välja biobaserad plast, återvunnen plast eller nedbrytbar plast framför fossilbaserad icke-återvunnen plast. Att inte differentiera mellan olika typer av plast innebär även att kostnaden per miljöpåverkan kommer att skilja sig markant mellan olika beskattade varor och skatten är därmed inte kostnadseffektivt utformad.

Utredningen anger i avsnitt 6.6 att risken för att skatten leder till en övergång till material som inte är förnybara troligen är liten. Skatteverket delar inte den uppfattningen. Den föreslagna skatten är förhållandevis hög i relation till varans pris. Det finns därför en risk att konsumenten väljer att köpa engångsartiklar i andra material, som tidigare var relativt sett dyrare, så som exempelvis aluminiumformar. En sådan förändring skulle troligen inte öka resurseffektiviteten och kan vara mer miljösadlig då nedbrytningstiden för exempelvis aluminium är betydligt högre än för plast.

Sammantaget bedömer Skatteverket att skatten varken är kostnadseffektiv eller styr effektivt mot de uppsatta målsättningarna och utredningens slutsatser i denna del kan ifrågasättas.

2.3 Utvärdering inom två år (avsnitt 8.14)

Utredningen föreslår en utvärdering av vilken effekt skatten haft på minskad förbrukning och hur det i sin tur har lett till minskad miljöpåverkan och nedskräpning och en analys av de samhällsekonomiska effekterna av skatten inom två år från införandet av skatten.

Att utvärdera ett nytt styrmedel i ett tidigt skede kan vara viktigt för att upptäcka och åtgärda eventuella oönskade effekter av skatten. Det är dock viktigt att beställaren har rätt förväntningar gällande en tidig utvärdering. För att exempelvis studera måluppfyllelse, effekter på konsumtion, näringsliv och miljö krävs att det finns data som kan användas för att studera eventuella förändringar. Sådana data redovisas oftast med en eftersläpning på cirka två år. Det kan därför innebära stora svårigheter att genomföra den utvärdering som betänkandet föreslår om den ska genomföras inom två år från införandet.

2.4 Risk för skatteundandragande (utredningens avsnitt 11)

Utredningen gör i avsnitt 11.7 bedömningen att det är rimligt att anta att kostnaden för skatten kommer att föras över på konsumenterna men att vissa restauranger, kaféer och butiker kommer att ta kostnaden själva för att inte förlora kunder.

Skatteverket delar den uppfattningen men ser också en betydande risk att kombinationen lågt varuvärde, hög efterfrågan och en, i förhållande till varuvärdet, hög skattenivå kan leda att det uppstår en marknad för obeskattade engångsartiklar, vilket kan skapa en konkurrensnedvridning på marknaden. Skatteverket ser en betydande risk att en del företag istället för att göra sina inköp av engångsartiklar från etablerade och skötsamma aktörer kommer att övergå till att antingen köpa in engångsartiklarna från andra länder via exempelvis e-handel utan att redovisa skatten vid införseln eller importen alternativt göra sina inköp från oseriösa handlare som inte redovisar skatt. Detta innebär att det är svårt för Skatteverket att på ett effektivt sätt kontrollera att skatt betalas i dessa situationer.

3 Konsekvenser för Skatteverket

Förslaget medför en engångskostnad om cirka 4 200 000 kronor, varav 2 700 000 kronor avser utveckling av systemstöd på en kommande modern IT-plattform som bidrar till att aktörer inom punktskatteområdet ska kunna hantera sin situation enkelt och effektivt.

Förslaget medför även en löpande årlig kostnad om cirka 2 000 000 kronor.

Skatteverket anser dock att förutsättningarna, bl.a. vad gäller antalet aktörer som kommer att beröras av skatten och hur kontrollverksamheten ska kunna bedrivas, är så pass osäkra att

kostnadsberäkning avseende de löpande kostnaderna är behäftad med mycket stor osäkerhet.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Katrin Westling Palm och föredragits av rättsliga experten Åsa Lundgren. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: överdirektören Fredrik Rosengren, rättschefen Michael Erliksson, enhetschefen Eva Mårtensson och sektionschefen Lena Hiort af Ornäs Leijon.

Katrin Westling Palm